Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. I. Barbacaru)
Dosarul nr. 3a-1135/23 (2-22159047-02-3a-25092023)

D E C I Z I E

11 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Preşedintele completului, judecătorul	Mîra Ghenadie
Judecătorii	Braga Angela și Sîrbu Victoria
Grefier	Negrei Corina

examinând în ședință publică, apelul declarat de Roman Valentina împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 mai 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Roman Valentina către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantaui:

La data de 21 octombrie 2022 Roman Valentina s-a adresat Judecătoriei Orhei cu o acțiune în contencios administrativ către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii depuse a indicat că, la 19.07.2022 a depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei cerere privind stabilirea pensiei în cazul pierderii întreţinătorului, în baza Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne.

La cerere, împreună cu alte acte, a fost anexat şi certificatul nr.34/15-R-48/22 din 21.06.2022 eliberat de către Brigada de poliţie cu destinaţie specială „Fulger” din cadrul Inspectoratului General al Poliţiei, prin care se confirmă că fiul reclamantei, *****, a activat în cadrul subdiviziunilor MAI din 14.03.1991 până la *****, decedat la ***** în timp ce îndeplinea atribuţiile de serviciu.

Solicitarea reclamantei privind stabilirea pensiei în legătură cu pierderea întreţinătorului a fost soldată cu situaţia grea de trai în ultima perioadă, pe parcursul căreia pensia stabilită pentru limita de vârstă, precum şi alte alocaţii oferite de stat nu îi acoperă cele mai necesare cheltuieli de trai.

La 24.08.2022 reclamanta a recepţionat prin intermediul ÎS „Poşta Moldova" decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei din 17.08.2022, potrivit căreia a fost dat refuz acesteia la stabilirea pensiei în cazul pierderii întreţinătorului.

Ca urmare, respectând prevederile art.208 alin.(1) şi alin.(3) Cod administrativ, la 05.09.2022 Roman Valentina, a înregistrat la adresa Casei Naţionale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei nr.148 din 17.08.2022, admiterea cererii din 19.07.2022 privind stabilirea pensiei în cazul pierderii întreținătorului (nr. R-1811/22 din 05.09.2022).

Prin notificarea din 21.09.2022 nr. 1811/22, recepţionată de către Roman Valentina la data de 26.09.2022, Casa Naţională de Asigurări Sociale a înştiinţat-o despre menţinerea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei nr.148 din 17.08.2022, motivând că în cadrul examinării contestaţiei nu au fost constatate circumstanţele privind obţinerea dreptului pentru stabilirea pensiei în cazul pierderii întreţinătorului, odată ce la momentul decesului fiului, *****, Roman Valentina a fost angajată în câmpul muncii şi a beneficiat de pensie pentru limita de vârstă.

Reclamanta nu poate fi de acord cu decizia Casei Teritoriale Orhei din 17.08.2022, ca fiind, în opinia acestea, una neîntemeiată şi ilegală.

Consideră că, întruneşte condiţiile cumulative prevăzute de lege întru stabilirea pensiei în cazul pierderii întreţinătorului, întrucât :

- este mama persoanei din trupele organelor afacerilor interne, decedate în timp ce îndeplinea atribuţiile de serviciu (participării la operaţiuni de luptă pe timp de pace);

- la situaţia din 19.07.2022, momentul înaintării cererii privind stabilirea pensiei în cazul pierderii întreţinătorului, şi-a pierdut sursa de existenţă (este inaptă pentru muncă), având vârsta pensionării (84 ani), prevăzută prin Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.

Susține că, atât la examinarea cererii depuse la 19.07.2022, cât şi la examinarea cererii prealabile depuse la 05.09.2022 reprezentanţii Casei Naţionale de Asigurări Sociale nu au determinat corect raportul juridic în procedura administrativă şi au interpretat eronat prevederile legale, circumstanţe, care în esenţă, au şi generat aplicarea incorectă a prevederilor care reglementează raporturile juridice legate de stabilirea şi achitarea pensiei în cazul pierderii întreţinătorului, iar în aşa fel, fiindu-i încălcat dreptul de proprietate al reclamantei.

Potrivit art. 30 alin. (1) al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, pentru familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, se stabilesc pensii în cazul pierderii întreţinătorului, dacă acesta a decedat în timp ce îndeplinea serviciul sau cel mult peste trei luni de la data eliberării din serviciu, sau după expirarea acestui termen dacă decesul a fost cauzat de rănire, contuzionare, schilodire sau de o afecţiune contractată în perioada îndeplinirii serviciului, iar pentru familiile de pensionari din categoria acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, dacă întreţinătorul a decedat în perioada în care primea pensie sau cel târziu peste 5 ani de la încetarea plăţii pensiei.

Potrivit art. 31 alin. (1) al aceleaşi legi, dreptul la pensie în cazul pierderii întreţinătorului îl au membrii inapţi pentru muncă din familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi din familiile funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, decedaţi sau căzuţi la datorie, întreţinuţi de către aceştia.

Pensia se acordă, indiferent dacă au fost sau nu întreţinuţi de către cel decedat: copiilor inapţi pentru muncă; părinţilor inapţi pentru muncă şi soţiei (soţului), dacă după moartea întreţinătorului aceştia şi-au pierdut sursa de existenţă; părinţilor inapţi pentru muncă şi soţiilor (soţilor) inapte pentru muncă ale militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, căzuţi pe front sau în timpul participării la operaţiuni de luptă pe timp de pace.

Potrivit art. 31 alin. (2) al aceleaşi legi, la stabilirea dreptului la pensie în cazul pierderii întreţinătorului, inapţi pentru muncă sânt consideraţi următorii membri de familie, b) tatăl, mama şi soţia (soţul) care au atins vârsta pensionării prevăzută de Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii sau sânt încadraţi în grad de dizabilitate, precum şi mamele şi soţiile în vârstă de 50 de ani ale militarilor şi ale persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, care au decedat în urma unei răniri, contuzii, schilodiri sau afecţiuni contractate în timpul participării la operaţiuni de luptă pe timp de pace.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea

publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 Cod Administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice, poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Își întemeiază acțiune pe prevederile art. 189, 196, 211 şi 212 Cod administrativ al Republicii Moldova.

Solicită reclamanta Roman Valentina, anularea deciziei emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei nr. 148 din 17.08.2022 prin care reclamanta este vătămată în drepturile sale și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Orhei la emiterea actului administrativ individual favorabil privind stabilirea reclamantei pensiei în cazul pierderii întreţinătorului.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24 octombrie 2022, s-a strămutat cauza, conform competenței teritoriale, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 mai 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiată acţiunea de contencios administrativ, înaintată de către Roman Valentina împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire anularea actului administrativ – Decizia CTAS Orhei nr.2022/17/28602 din 17.08.2022, precum și decizia CNAS exprimată prin răspunsul nr. 1811/22 din 21.09.2022 adoptată în procedura prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 31 mai 2023 (conform

plicului anexat) Roman Valentina, a declarat cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 mai 2023, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea reclamantei să fie admisă.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic.

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 15 mai 2023, apelul fiind declarat la data de 31 mai 2023, la data de 08 august 2023, apelanta Roman Valentina, prin intermediul avocatului Munteanu Diana a recepționat hotărârea motivată, iar la data de 15 august 2023, Roman Valentina a depus motivarea apelului, astfel Colegiul constată că, apelul nemotivat și apelul motivat au fost depuse în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel a invocat apelanta că aceleași argumente ce au fost indicate în cererea de chemare în judecată din 21 octombrie 2022, indicând suplimentar că nu este de acord cu hotărîrea instanţei de fond, o consideră ilegală şi pasibilă de a fi casată de instanţa de apel.

Consideră că, hotărârea primei instanţe nu prezumă caracterul legal al unui proces echitabil şi public, nu prezumă respectarea deplină a drepturilor şi intereselor legitime personale garantate de Constituţie cât şi legislaţia naţională şi internaţională la care Republica Moldova a aderat şi a ratificat şi care prezumă respectarea întocmai a normelor dreptului procedural la examinarea pricinii, ce denotă în esenţă ilegalitatea actului juridic de dispoziţie contestat, inclusiv denotă exercitarea actului justiţiei contrar normelor dreptului naţional şi internaţional în vigoare, defavoarea cetăţeanului de rând şi pierderea încrederii în actul justiţiei din partea cetăţeanului.

La data de 26 martie 2024 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință asupra cererii de apel declarate de Roman Valentina, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Participanții la proces nu s-au prezentat, deși au fost citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, astfel în temeiul dispozițiilor art. 379 alin. (2) CPC, instanța a decis examinarea cauzei în lipsa părților.

Aprecierea instanţei de apel:

Potrivit art.195 Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii – respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.219 alin.(1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În corespundere cu prevederile art.221 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art.220 alin.(1) Cod administrativ, stabilesc că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din conținutul art.93 din Codul administrativ, se stabilește sarcina probațiunii, potrivit căreia, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, ori concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material au fost aplicate corect.

Circumstanţele de fapt ale cauzei:

Din materialele cauzei se atestă că, prin cererea din 12.08.2022 reclamanta Roman Valentina a solicitat CTAS Orhei stabilirea pensiei de urmaș în urma decesului întreținătorului *****. (f.2-3, dosar administrativ)

Prin decizia CTAS Orhei nr.2022/17/28602 din 17.08.2022 s-a refuzat admiterea cererii Roman Valentinei. (f.1, dosar administrativ)

Prin decizia CNAS exprimată prin răspunsul nr. 1811/22 din 21.09.2022 adoptată în procedura prealabilă, fiind menționate prevederile art. 30 alin.(1), 31 alin.(1) al Legii asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23.06.1993, s-a comunicat reclamantei faptul că, nu au fost constatate circumstanţe privind obţinerea dreptului pentru stabilirea pensiei în cazul pierderii întreţinătoni expuse în cap.IV al Legii nr. 1544/1993. Or, la momentul decesului fiului *****, fiind angajată în câmpul muncii beneficiind de pensie pentru limita de vârstă, nu poate fi invocat faptul pierderii sursei de existenţă şi incapacităţii de muncă, condiţii imperative prevăzute de lege. (f.d.7)

Nefiind de acord cu deciziile menționate, reclamanta Roman Valentina s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actele administrative individuale – Decizia CTAS Orhei nr.2022/17/28602 din 17.08.2022, precum și decizia CNAS exprimată prin răspunsul nr. 1811/22 din 21.09.2022, constituie acte defavorabile reclamantei.

Iar din analiza actului administrativ contestat, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în obligare conform art.206 Cod administrativ.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

Completul judiciar atestă că, Roman Valentina este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, acțiunea este admisibilă și pe cale de consecință se va purcede la examinarea pe fond a acesteia.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23.06.1993, (1) Pentru familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, se stabilesc pensii în cazul pierderii întreţinătorului, dacă acesta a decedat în timp ce îndeplinea serviciul sau ce mult peste trei luni de la data eliberării din serviciu, sau după expirarea acestui termen dacă decesul a fost cauzat de rănire, contuzionare, schilodire sau de o afecţiune contractată în perioada îndeplinirii serviciului, iar pentru familiile de pensionari din categoria acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, dacă întreţinătorul a decedat în perioada în care primea pensie sau cel tîrziu peste 5 ani de la încetarea plăţii pensiei.

Potrivit art. 31 Legea nr. 1544-XII din 23.06.1993, (1) Dreptul la pensie în cazul pierderii întreţinătorului îl au membrii inapţi pentru muncă din familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi din familiile funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, decedaţi sau căzuţi la datorie, *întreţinuţi de către aceştia*. Pensia se acordă, indiferent dacă au fost sau nu întreţinuţi de către cel decedat: copiilor inapţi pentru muncă; părinţilor inapţi pentru muncă şi soţiei (soţului), dacă după moartea întreţinătorului aceştia şi-au pierdut sursa de existenţă; părinţilor inapţi pentru muncă şi soţiilor (soţilor) inapte pentru muncă ale militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, căzuţi pe front sau în timpul participării la operaţiuni de luptă pe timp de pace.

Fiind investită cu judecarea prezentei cauze, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din 15 mai 2023 a respins acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Roman Valentina.

Completul judiciar constată că, hotărîrea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural, reieșind din următoarele motive.

Instanța de apel evidențiază că, din conținutul dosarului administrativ, și respectiv potrivit dosarului de pensionare al reclamantei Roman Valentina se atestă că începând cu 04.08.1992 reclamanta beneficiază de pensie pentru limită de vârstă stabilită şi ulterior reexaminată, în temeiul Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii şi alocaţie lunară de stat în baza Legii nr. 121/2001 cu privire la protecţia socială suplimentară a unor categorii de populaţie, pentru Ordinul „Ştefan cel Mare” în legătură cu decorarea fiului *****, *post – mortem*.

Totodată, Completul specializat a stabilit că organul de asigurări sociale efectuează şi plata prestaţiei sociale, preluate în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1427/2016 cu privire la preluarea atribuţiilor de plată a pensiilor şi prestaţiilor sociale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar, ofiţerilor de protecţie şi colaboratorilor organelor securităţii statului şi Centrului Naţional Anticorupţie, de la Ministerul Afacerilor Interne stabilite în legătură cu decesul fiului, militar, *****.

Prin urmare, în condițiile în care reclamanta Roman Valentina, la momentul decesului fiului său *****, era angajată în câmpul muncii şi beneficiază de pensie pentru limita de vârstă, nu poate invoca faptul pierderii sursei de existenţă şi incapacităţii de muncă, întrucât nu sunt întrunite condițiile art. 31 alin. (1) Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din

trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23.06.1993.

Din acest motiv, corect a stabilit prima instanță că, Casa Națională de Asigurări Sociale nu are temei legal de a a-i acorda reclamantei Roman Valentina pensia în legătură cu pierderea întreținătorului, în temeiul cererii nr. 17/2022/2842 din 19.07.2022.

Respectiv, decizia CTAS Orhei nr.2022/17/28602 din 17.08.2022, precum și decizia CNAS materializată prin răspunsul nr. 1811/22 din 21.09.2022 reprezintă acte legale și întemeiate.

Prin urmare, instanța de apel a constatat fără echivoc că este corectă concluzia primei instanțe cu privire la legalitatea actelor administrative contestate – decizia CTAS Orhei nr.2022/17/28602 din 17.08.2022, precum și decizia CNAS exprimată prin răspunsul nr. 1811/22 din 21.09.2022, iar temeiuri de anulare al acestora nu se atestă.

Faţă de cele expuse, Colegiul civil reţine, că prima instanţă a creat părţilor condiţii obiective pentru realizarea drepturilor sale procedurale, participanții la proces au fost auziți, hotărîrea primei instanţe a fost motivată. Condiţiile procedurale privind motivarea hotărîrii sînt îndeplinite chiar dacă nu s-a răspuns expres fiecărui argument invocat de părţi, fiind suficient ca din întregul hotărîrii să rezulte că s-a răspuns tuturor argumentelor în mod implicit, prin raţionamente logice.

Deasemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că, apelanta utilizînd calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărîrea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Roman Valentina şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Apelul declarat de Roman Valentina, se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 mai 2023.

Decizia cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Braga Angela

Sîrbu Victoria